

JELOVICA

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

KRIZA KAŽE ZOBE

KAKO POVEČATI PRODAJO

Kupna moč precej pada. Hitreje bo potrebno reagirati na zahteve trga. Kratkoročna posojila za obratna sredstva pobirajo veliko denarja in akumulacije.

To kar smo dolgo slutili, se sedaj dogaja. Kriza, ki se odraža predvsem skozi slabšo kupno moč, vse bolj kaže zobe. Najhuje ob vsem pa je to, da je najprej prizadela tiste, ki ustvarjajo novo vrednost, torej neposredno proizvodnjo. Mednje sodi tudi Jelovica.

Prodaja stavbnega pohištva strahovito pada. Povečujejo se zaloge, te pa vežejo velika obratna sredstva, za katere mora Jelovica najemati kratkoročna posojila. Ta so izredno draga in praktično pobirajo vso akumulacijo. Tako lahko rečemo, da banke zopet postajajo najmočnejši člen v naši družbi, čeprav je povsod govor o najrazličnejših oblikah razbremenitev gospodarstva. Ker se seveda na vse te tegobe ne bo prav nič ukrepalo „od zgoraj“, bo Jelovica morala sama poiskati načine in sredstva za

premostitev sedanjih težav.

Nekaj proizvodnje v Jelovici je predimenzionirane. Taka je denimo proizvodnja rolo omaric ali proizvodnja podbojev. Potrebna bodo zmanjše in povečanje nekaterih drugih izdelkov, ki gredo zelo dobro v promet, kot so na primer polkna in nekatere vrste oken. Ob tem velja povedati resnico, da je najdražja proizvodnja na zalogo. Torej za Jelovico je ceneje, če nekatere stvari enostavno stojijo, kot da se delajo na zalogo.

Seveda pa nihče ne sme misliti,

da bo Jelovica kar enostavno zapirala obrate in opuščala proizvodnjo. Še daleč od tega. Ob regalansu letnega načrta o tem nikjer ni govora in tudi zgodilo se to ne bo. Vsi naporji bodo namreč usmerjeni v to, da se poveča prodaja. Ocenjeno je, da Jelovica na potrebuje prestrukturiranja proizvodnje, da je program pravi. Montažni objekti so praktično prodani za vse leto naprej, kar predstavlja 20 % proizvodnje. Zato je sedaj osrednja naloga, kako povečati prodajo stavbnega pohištva. Delavski svet je že sprejel pogoje za kreditiranje kupcev, ki naj bi torej pomagali povečati prodajo teh izdelkov. Kakšni so ti pogoji, lahko

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
ŠKOFJA LOKA

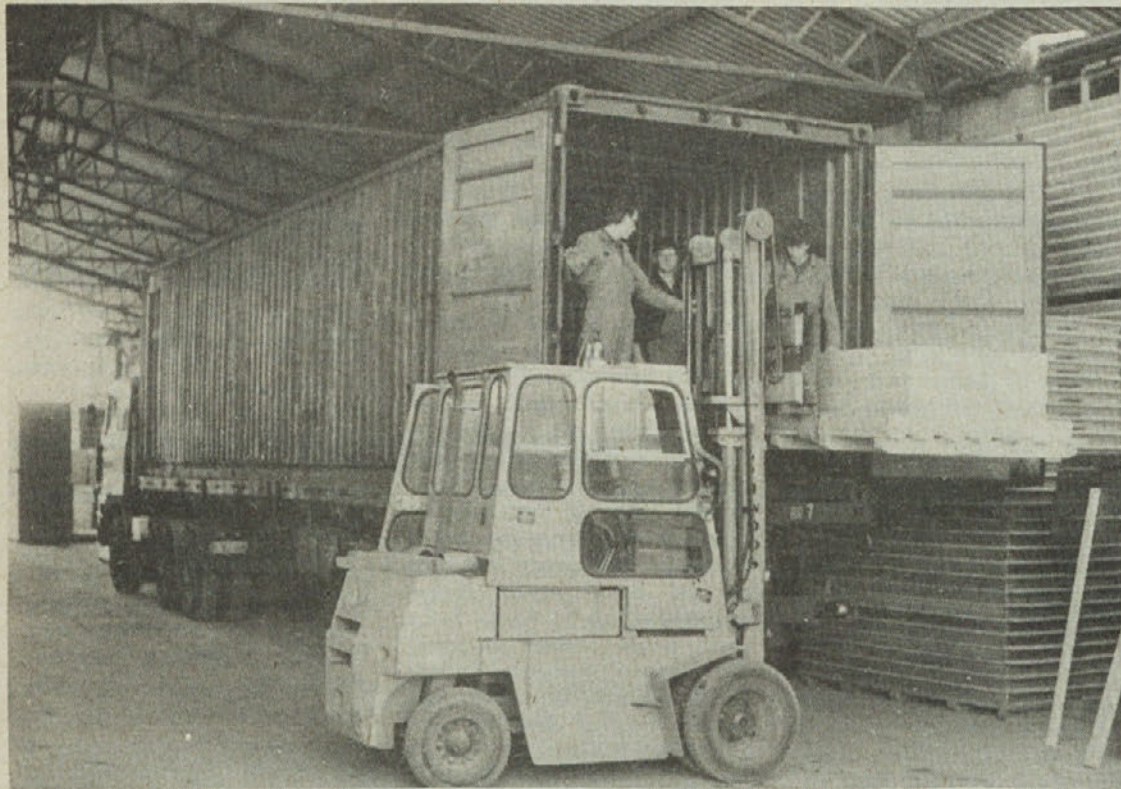
LETO XVII

ŠT. 8

NOVEMBER 1988

IZ VSEBINE:

- Kriza kaže zobe
- Rebalans poslovanja za leto 1988
- Predstavniki v Celju
- Delovni koledar 1989
- Kako povečati plače
- Dan Jelovice
- Naši tridesetletniki
- Novice

Montažne hiše za Združene države Amerike že potujejo preko Velike luže. Tedensko jih s kontejnerji vozijo v reško pristanišče, od tam pa potujejo z ladjo v Ameriko. V tak ladijski kontejner, kot je na naši sliki, gre cela montažna hiša. Torej bo več kot 250 kontejnerjev naloženih in poslanih, saj bo namreč v njih tudi precej drugih stvari, ki jih Jelovica in Gradis ne izdelujeta, so pa sestavni del kupne pogodbe, kot denimo razne obloge, kuhinje.

preberete v glasilu.

Veliko več bi lahko naredili v poslovalnicah. Komaj tretjina poslovalnic namreč dela dobro, dve tretjini pa bi lahko več prodali. Veliko hitreje bo potrebno reagirati tudi na zahteve kupcev. Desortiranost je velika. Kupec, ki zahteva določeno okno, pa ga ni na zalogi, mora predolgo čakati nanj. To ni dobro in to je slaba reklama. Zato se bo v kratkem uvedla v vso prodajno mrežo računalniška obdelava, tako da bo sproti znano, kakšne so zahteve kupcev. Pozicij je kar 15000 in ne da se jih več obdelovati ročno.

Čeprav je veliko problemov, s katerimi se sedaj ukvarja Jelovica, povzročenih izven tovarne, in nanje ne moremo vplivati, je vseeno potrebno poiskati vse notranje rezerve, da bi se vseeno lahko poslovno kolikor toliko normalno. Čeprav je veliko tega že narejenega, je še naprej potrebno skrajševati čas med nabavo surovin in repromateriala in njegovo vgradnjo in seveda prodajo končnega izdelka. Ta čas, oziroma denar, ki je vezan

v tem času, nam pobere največ dohodka in akumulacije.

Ukrepi, ki so že bili sprejeti, bodo seveda sproti spremljani in če bo potrebno, se bo nanje ukrepalo še z novimi. Dosledno spremljanje razmer na trgu naj bi seveda prineslo tudi boljše prodajne rezultate. Jelovica je odprla v Celju novo predstavništvo, v Novi Gradiški že dela obnovljena in veliko večja poslovalnica, v Skopju bo do konca leta zgrajena povsem nova poslovalnica. Nadomestila bo prejšnjo, ki je bila neprimerna in kot taka zagotovo ni prodala toliko, kot bi morala. To so tudi tri

svetle točke, ki naj bi prispevale k boljši prodaji. Konec oktobra je bil sestanek vodstva Jelovice z vsemi poslovojnimi (v Beogradu za poslovalnico v vzhodnem delu države, v Škofji Loki za poslovalnico z zahodnega dela), kjer so sprejeli vsi zadolžitve za naslednje obdobje, da bi sedanje krizno obdobje premostili. Nekaj več upanja pa ob vsem tem daje tudi Zvezni izvršni svet, ki bo kot kaže, le dopustil povečanje osebnih dohodkov, kar naj bi pospešilo tudi prodajo.

j. č.

REBALANS POSLOVANJA ZA LETO 1988

INFLACIJA ZAHTEVA SPREMEMBE

Zadnja leta običajno v septembru sprejemamo rebalans finančnega plana poslovanja za tekoče leto. V naših gospodarskih razmerah, zlasti zaradi visoke inflacije, nikakor ni možno celo leto vnaprej predvideti osnovnih pogojev gospodarjenja, najmanj pa ustrezno oceniti dviganje cen tako pri nabavi surovin in materiala, kot pri uravnavanju prodajnih cen na domačem in tujem trgu. Ob nenehnem spreminjanju interventne zakonodaje pri osebnih dohodkih, zamrzovanju cen in ostalih predpisih lahko trdimo, da je bila ocena poslovanja v planu za leto 1988 dokaj dobro postavljena. Predvidevana inflacija je seveda že znatno večja od ocenjene oziroma bo verjetno 140 % in ne 91 % ali 95 %, kot smo še do nedavnega trdili.

Proizvodnja

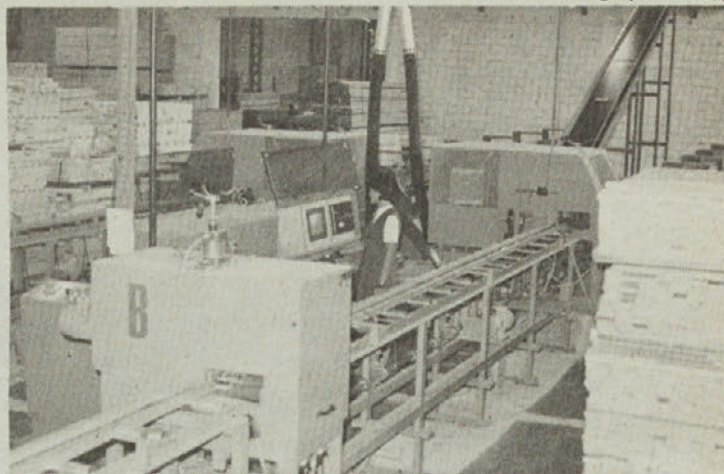
Ob polletnih rezultatih je še kazalo, da bomo uspeli zadržati nivo proizvodnje iz preteklega leta oziroma smo želeli uresničiti željo po vsaj 3 % povečanju proizvodnje do konca leta. Rezultati v juliju in avgustu so nižji od pričakovanih, vendar moramo vztrajati, da bi se prvotnemu planu v zadnjih mesecih le približali. Zniževanje proizvodnje bi pomenilo dokončen neuspeh oziroma bi imelo neposreden vpliv na negativen finančni rezultat. V rebalansu plana tako ne spreminjamo obsega proizvodnje.

Prodaja

Ker ne spreminjamo plana proizvodnje, ostaja po količinskem obsegu tudi plan prodaje enak prvotno postavljenim ciljem, spreminjamo ga samo v skladu s povečanjem prodajnih cen. Do konca junija smo letos v povprečju povečali cene za

50 %, do konca avgusta je to povečanje že 87 %. S sprostitvijo cen v maju in juniju smo pač morali slediti podražitvam repromateriala in smo tako povečevali tudi naše prodajne cene stavbnega pohištva in montažnih objektov, istočasno pa je ustrezno narasel tudi tečaj tujih valut pri prodaji v izvoz. Septembrske cene so večje od januarskih že za 130 %, celoten prodajni plan za obdobje devetih mesecev pa za 46 %. Tako smo tudi v Jelovici že skoraj dosegli svojo interno ciljno inflacijo v septembru, ker smo do konca leta predvidevali vrednostno povečanje plana za 47 %. V rebalansu finančnega vrednotenja prodajnega plana pač moramo upoštevati že dosežene prodajne cene v septembru in ob tekoči nenehni rasti vhodnih cen in ob ustreznem povečanju osebnih dohodkov tudi vsaj še enkrat povečanje prodajnih cen. Tako ovrednoten prodajni plan znaša skoraj 89 mia din. Do konca meseca

avgusta smo ga realizirali v višini 40,5 mia ali samo 46 %. Poleg naporov za doseganje rezultatov v proizvodnji je torej še izrednega pomena, kaj bomo storili na prodajnem področju, tako na domačem trgu kot pri izvozu.

Zaposlenost

Plan potrebne delovne sile (1168) ostaja enak prvotnemu, s tem da imamo konec avgusta 1163 zaposlenih delavcev na spisku, s katerimi sedaj nadoknadimo ob nadurnem delu v proizvodnji 17 delavcev. Razlika do planiranega potrebnega števila delavcev bomo morali nadoknaditi še naprej v podaljšanem delovnem času (izvoz), z večjo produktivnostjo ali z boljšim izkoriščanjem delovnega časa.

Zaposlovanje bi moralo seveda biti izključno „produktivno“ oziroma usmerjeno k tistim profilom delavcev, ki neposredno vplivajo na povečevanje proizvodnih rezultatov.

Osebnih dohodki

V skladu z interventnim zakonom bi seveda imeli možnost povečanja bruto osebnih dohodkov v primerjavi s preteklim letom le za 119 % na zaposlenega delavca. V obdobju januar-avgust je doseženo povečanje v višini 143 %. Ob preseženi ciljni inflaciji in visoki rasti življenjskih stroškov bo nemogoče izpolnjevati zahteve zakona, ki bo moral biti spremenjen vsaj za tiste DO, ki poslujejo nadpovprečno dobro. S tem pa smo seveda spet tudi po tej strani dolžni boljše gospodariti, da si bomo zagotovili boljše osebne dohodke. Z znižanjem prispevkov in davka iz osebnih dohodkov naj bi bilo možno povečati neto

osebne dohodke za 8 % v zadnjih treh mesecih.

Finančni rezultat

Za zagotovitev pokrivanja predvidenih osebnih dohodkov, sredstev za skupno porabo (za stanovanjske in druge potrebe),

potrebujemo po planskih ocenah 12,4 mia din sredstev oziroma za zagotovitev normalne akumulacije (po družbenem dogovoru) še 2,4 mia din. Tako planirani čisti dohodek v višini 14,8 mia din z obveznostmi, ki jih plačujemo za družbene obveznosti in druge obveznosti iz dohodka (obresti, zavarovalnine, članarine. . .), pogojuje ustvariti vsaj 20,2 mia dohodka.

Od bruto realizirane vrednosti prodaje smo za popuste in garancije fiksnih cen odstopili v I. polletju kupcem kar 6,1 %. Za drugo polovico leta naj bi se ta delež znižal na 5,7 %, ali pa bo treba bolj povečati prodajne cene. Celotni prihodek v višini 85 mia bi moral zadostovati za pokritje vseh materialnih stroškov z revalorizacijo in to direktnih kot indirektnih. Pokriti je treba tudi večjo amortizacijo z revalorizacijo. Amortizacija je naš edini vir za tekoče investicije oziroma jo uporabljamo za enostavno reprodukcijo. Vse, kar uspemo ustvariti preko akumulacije, nujno rabimo za pokrivanje potreb po trajnih obratnih sredstvih in tako poskušamo znižati potrebe po kreditih.

Kako pa izgleda ta popravek plana številčno, lahko prebere delavci na oglasnih deskah, imajo pa ga tudi vodje v proizvodnji in seveda v vseh poslovalnicah.

S. O.

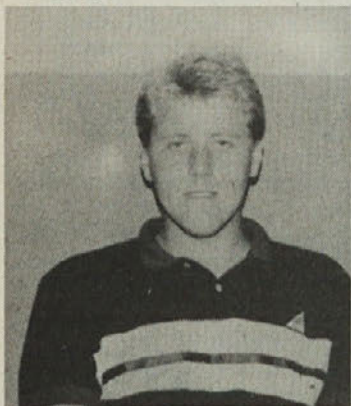
NOVO PREDSTAVNIŠTVO V CELJU

NALOGA – POVEČANJE PRODAJE NA ŠTAJERSKEM

Devetmesečni podatki o realizaciji so pokazali, da se je delež celotne prodaje Jelovice v Sloveniji povečal z lanskoletnih 10 % na letošnjih 16 %. Tak uspeh smo dosegli z intenzivnejšo obdelavo slovenskega tržišča preko poslovalnice Škofja Loka in njenih uspešnih predstavništev v Murski Soboti in Novi Gorici, prva naročila pa so prispela tudi že iz novopodprtega predstavništva v Celju.

V mesecu oktobru letos smo usposobili 29. prodajno mesto oziroma 7. predstavništvo Jelovice, in sicer v Celju. Prostore smo našli v stanovanjski hiši v Rožičevi 3 v predmestju Celja.

Poslovni prostori predstavništva so opremljeni z vzorci naših izdelkov. Informacije in nasvete daje strankam gradbeni tehnik Peter Stropnik iz Vojnika, ki bo vodil predstavništvo. Intenzivno se je lotil obdelave tržišča Štajerske in Koroške.

Peter Stropnik vodi novo predstavništvo Jelovice za Štajersko in Koroško.

Začetek bo za Petra težak, saj bo moral pridobiti nove poslovne stike s stanovanjskimi združenji, gradbenimi organizacijami in individualnimi kupci. Delo z gradbeno operativno je spoznal delno že v predhodni službi. Upamo pa, da bo dobra kvaliteta naših izdelkov, celostna ponudba in solidno poslovanje privabljal nove kupce v naše predstavništvo. Namen Jelovice je, da s svojim predstavništvom v Celju in njegovi okolici obogati ponudbo stavbnega pohištva oziroma omogoči kupcu, da z izdelki iz našega prodajnega programa zapre vse odprtine v hiši, si s pregradnimi montažnimi stenami preuredi ali dodela stanovanje ali pa naroči eno od pri kupnih montažnih hiš z vrtno garnituro.

Le pogumno na delo in veliko uspeha bomo na koncu zaželeli Petru. Upamo, da bomo ob zaključku poslovnega leta že lahko poročali o uspešnosti prodaje tudi tega predstavništva.

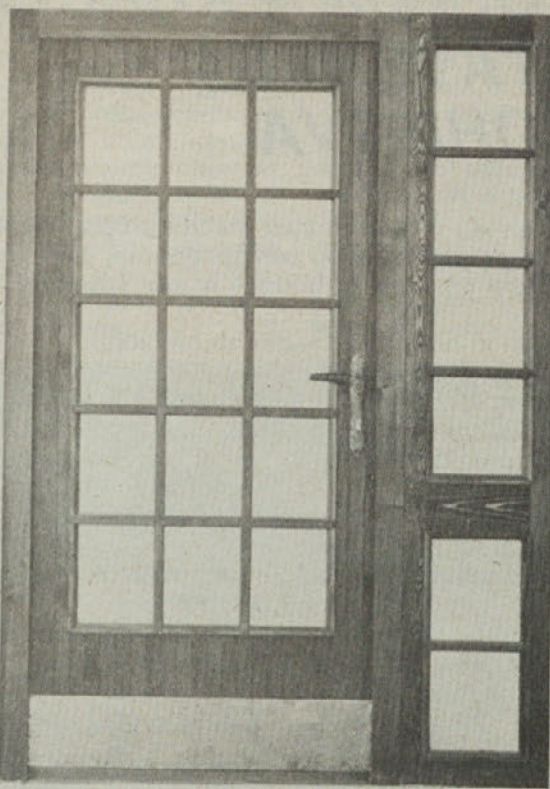
M. B.

M. B.

NOVI IZDELKI

Izbiri vhodnih vrat smo letos popestrili tako, da smo vrata obstoječe izvedbe, površinsko obdelana z impregnacijo in lazurnim premazom palisander obogatili z obstojnejšimi in za oči prijetnejšimi bakrenimi dodatki (odkapna pločevina, kljuka in ščit), leseno mrežo nad termoizolacijskim steklom KATEDRAL – belo ter varnostno ključavnico KR PAN. Vratno krilo je z ožjo ali širšo odprtino, lahko pa je tudi polno (brez stekla in mreže)! Stranski element, ki ga tudi krasijo lesene prečne letvice, izdelujemo s poštnim nabiralnikom ali brez njega.

OPIS - OPREMA - DIMENZIJE - CENA
JELOVICA
POSREDOVANJE V PROMETU STAVBNEGA POHIŠTVA

Opisana vhodna vrata dajejo hiši občutek domačnosti in toplote. Kupci montažnih hiš pa se lahko prepričate na zagrebškem velesejmu.

POSOJILA KUPCEM STAVBNEGA POHIŠTVA

Nesezonski meseci in tudi manjša prodaja stavbnega pohištva so delavski svet spodbudili, da je sprejel nekatere olajšave za bodoče kupce izdelkov Jelovice.

Popusti in posojila za kupce so naslednji:

Posojilo na 3 mesece:

— polog 40 %, stroški financiranja 0 %, ni omejitve nad zneskom vrednosti nakupa več kot 100.000 din

Posojilo na 6 mesecev:

— polog 20 %, stroški financiranja 20 %, kupec mora kupiti za najmanj 500.000 din

Posojilo na 12 mesecev:

— polog 40 %, stroški financiranja 35 %, kupec mora kupiti za najmanj 3.000.000 din.

Od 1. 11. 1988 dalje pa daje Jelovica tudi 15 % popust vsem kupcem, ki bodo pohištvo kupili z gotovino. Pri tem pa velja povedati, da kupci hkrati ne morejo dobiti obeh možnosti olajšav pri nakupu.

- 28. april s tem bi bili za prvomajske praznike prosti 6 dni, to je od četrтка 27. 4. do vključno torka 2. 5.
- 3. julij s tem bi bili za dan borca prosti od sobote 1. 7. do vključno torka 4. 7., to je 4 dni
- 24.–28. julij s tem bi bili prosti od sobote 22. 7. do vključno nedelje 30. 7., to je 9 dni
- 1. december s tem bi bili za dan republike prosti od 29. 11. do vključno nedelje 3. 12., to je 5 dni

Sklad delovnega časa po predlogu delovnega koledarja za leto 1989 je prikazan v prilogi.

Tako kot vsako leto tudi letos tak predlog delovnega koledarja ne velja za delavce poslovalnic in predstavništev, ki se ravna po svojem delovnem urniku.

Pregled delovnih sobot

Mesec	Datum	Število
januar	7.	1
februar	4. in 18.	2
marec	4. (solidarnostni dan)	1
april	1. in 15.	2
maj	—	—
junij	3.	1
julij	—	—
avgust	—	—
september	2. in 16.	2
oktober	7.	1
november	4.	1
december	9. in 23.	2

Skupaj

13

I. Košnjek

UGODNO ZA KUPCE MONTAŽNIH HIŠ

Letos je Jelovica prodala več montažnih hiš kot se je to dogajalo prejšnja leta. Veliko je k temu prispevalo tudi kreditiranje kupcev s strani Jelovice. Ker delavci poznate veliko ljudi in se z njimi dosti pogovarjate tudi o prodajnih pogojih, morda le kratka infor-

macija.

Montažne hiše Jelovica prodaja izredno ugodno. Kar 30 odstotkov vrednosti te hiše predstavlja namreč posojilo Jelovice. Odplačilna doba je 7 let. Pri tem je treba povedati, da je to posojilo ugodnejše, kot ga daje banka. (j. č.)

DELOVNI KOLEDAR 1989

V letu 1989 je 365 koledarskih dni, od tega 53 nedelj in 10 dni praznikov. V letu 1989 moramo opraviti 2184 delovnih ur, zato je 273 obračunskih dni in dodatno 1 dan za solidarnostni dan 4. marca.

Meseci februar, april in julij imajo 22 obračunskih dni, ostali meseci pa 23 obračunskih dni. Delovne so predvidene praviloma prva in po potrebi tudi tretje sobota v mesecu, razen v mesecu decembru, ko sta delovni druga in četrta sobota v mesecu.

V predlogu je predvidenih 8 dni kolektivnega dopusta s tem, da bi bili prosti 24 dni, in sicer:

Koledar 1989

JANUAR P 2 9 16 23 30 T 3 10 17 24 31 S 4 11 18 25 Č 5 12 19 26 P 6 13 20 27 S 7 14 21 28 N 1 8 15 22 29	FEBRUAR P 6 13 20 27 T 7 14 21 28 S 1 8 15 22 Č 2 9 16 23 P 3 10 17 24 S 4 11 18 25 N 5 12 19 26	MAREC P 6 13 20 27 T 7 14 21 28 S 1 8 15 22 29 Č 2 9 16 23 30 P 3 10 17 24 31 S 4 11 18 25 N 5 12 19 26
APRIL P 3 10 17 24 T 4 11 18 25 S 5 12 19 26 Č 6 13 20 27 P 7 14 21 28 S 1 8 15 22 29 N 2 9 16 23 30	MAY P 1 8 15 22 29 T 2 9 16 23 30 S 3 10 17 24 31 Č 4 11 18 25 P 5 12 19 26 S 6 13 20 27 N 7 14 21 28	JUNIJ P 5 12 19 26 T 6 13 20 27 S 7 14 21 28 Č 1 8 15 22 29 P 2 9 16 23 30 S 3 10 17 24 N 4 11 18 25
JULIJ P 3 10 17 24 31 T 4 11 18 25 S 5 12 19 26 Č 6 13 20 27 P 7 14 21 28 S 1 8 15 22 29 N 2 9 16 23 30	AVGUST P 7 14 21 28 T 1 8 15 22 29 S 2 9 16 23 30 Č 3 10 17 24 31 P 4 11 18 25 S 5 12 19 26 N 6 13 20 27	SEPTEMBER P 4 11 18 25 T 5 12 19 26 S 6 13 20 27 Č 7 14 21 28 P 1 8 15 22 29 S 2 9 16 23 30 N 3 10 17 24
OKTOBER P 2 9 16 23 30 T 3 10 17 24 31 S 4 11 18 25 Č 5 12 19 26 P 6 13 20 27 S 7 14 21 28 N 1 8 15 22 29	NOVEMBER P 6 13 20 27 T 7 14 21 28 S 1 8 15 22 29 Č 2 9 16 23 30 P 3 10 17 24 S 4 11 18 25 N 5 12 19 26	DECEMBER P 4 11 18 25 T 5 12 19 26 S 6 13 20 27 Č 7 14 21 28 P 1 8 15 22 29 S 2 9 16 23 30 N 3 10 17 24 31

PRIPRAVA OBROKOV – ZAHTEVNO IN ODGOVORNO DELO

Kakšna je malica v Jelovici? Vprašanje, ki bi verjetno imelo toliko odgovorov, kolikor vas je delavcev, zaposlenih v Jelovici. Ustreči vsem, to je skoraj nemogoče. Zaposleni v obratih družbene prehrane tako v Škofji Loki kot v Gorenji vasi, Sovodnju in Predvdoru in Kranju si pač prizadevamo, da bi vam ustregli, kot bi si vi želeli. To nam lahko verjamete. Seveda pa moramo upoštevati ob tem celo vrsto zahtev, ki jih ne poznate, zato vam jih bom tokrat opisala. Mislim pa, da ima svojo ceno ocena tistih delavcev, ki so v Jelovici že 30 let in pač vedo, kako je bilo z malico včasih in kako je danes. Eden med njimi – Alojz Kožuh –, ki je vedno delal na težkih delovnih mestih, je namreč dejal, da ob sedanjih hrani, ki je zanj izredno dobra, lahko prenaša še tako težke napore. In to nas veseli.

Eno od zelo občutljivih področij v vsaki delovni organizaciji je družbena prehrana. V času, ko življenjski standard nezadržno pada, vsi zaposleni od nje vedno več pričakujejo. Vzporedno z drugimi stroški pa seveda naraščajo tudi stroški družbene prehrane. V tem sestavku bi vam rada predstavila nekaj osnovnih stvari o družbeni prehrani.

Osnovni cilj družbene prehrane v DO je zagotoviti raznovrstno, po kalorični in hranilni vrednosti ustrezno, higiensko neoporečno in sorazmerno ceneno hrano. Obstaja bistvena razlika med vsakodnevnim rednim prehranjevanjem v obratih družbene prehrane in več ali manj občasnim prehranjevanjem v klasičnem gostinstvu. V gostinstvu izbira potrošnik jedi po trenutni želji in okusu. Hrana v obratih družbene prehrane mora biti programirana glede na fiziološke potrebe abonentov. Abonenti za obroke plačujejo simbolične vsote. Regresirajo jo DO v višini, ki je predpisana z družbenim dogovorom.

Namen toplega obroka je zagotoviti delavcem med delom izgubljeno energijo. Nikakor ne sme pokrivati njihovih celodnevniht potreb. Prav zaradi tega tudi ni dovoljeno sredstev, namenjenih za topli obrok deliti v obliki vrednostnih bonov za trgovine. Denarno izplačilo lahko odobrimo samo nekaterim dietnikom, katerim iz različnih vzrokov ne moremo zagotoviti ustrezne diete.

Glede na to, da je v naši DO zaposleno veliko število delavcev z zelo različnimi deli, je

Marija Ravnikar, vodja kuhinje na obratu Stari dvor.

izredno težko vsem zagotoviti pravilno sestavljen obrok. Kot sem že omenila, mora topli obrok nadomestiti energijo, ki jo delavec potroši med delom. Vsebovati mora 20–25 % celodnevniht potreb zaposlenega. V primeru, da obrok vsebuje več kot 25 % dnevnih potreb, povzroča razne negativne posledice pri delovnem učinku in počutju zaposlenih. Isto velja za premalo kalorične obroke. Najprimerneje je, če je zaužit 3–4 ure po prihodu na delo. Pravilno sestavljen obrok vsebuje:

12–15 % beljakovin
50–60 % ogljikovih hidratov
25–30 % maščob.

Za pripravo toplega obroka mora vsaka DO imeti ustrezne prostore. Odgovarjati morajo sanitarno-tehničnim predpisom. Prostori našega obrata so na robu teh zahtev. Kuhinja je pretesna. Nimamo ustreznih prostorov za grobo obdelavo živil. V takih pogojih je zelo težko zagotavljati higiensko neoporečnost hrane. Potrebna je stalna pazljivost zaposlenih in redno čiščenje.

Drug problem je nepopolna opremljenost glavne kuhinje oziroma toplotnega bloka. Sodobno opremljeni obrati, ki se po številu abonentov primerjajo z našim, že uvajajo parne konvektomate in mikrovalovne pečice, mi pa še vedno nimamo niti električnih pečic. Tako nam je onemogočena priprava peciv oziroma pečenih in gratiniranih jedi, kar seveda siromaši naš jedilnik. V zadnjem času pripravljamo poleg toplega tudi hladnega obrok, za katerega se morajo delavci spivo-

Sedem deklet, ki skrbijo za vaše želodce preko vsega leta, dopoldne in popoldne. Njihovo delo je vse prej kot lahko. Vročina, premajhen prostor, včasih prezahtevni delavci, vse to njihovemu poklicu daje še večjo težo. Zato zaslužijo vsaj simbolično nagrado, objavo v našem glasilu.

Pri vzdrževanju čistoče nam pomaga zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske. Sodelavci zavoda nam enkrat mesečno vzamejo za analizo na snaznost 30 vzorcev. Iz izvidov je razvidno, kakšne bakterije se zadržujejo na posameznih predmetih. Tako se lahko borimo proti njim. Hkrati s higiensko kontrolo predmetov izvajajo tudi higiensko, kalorično in hranilno vrednost obrokov. V primeru, da zavod ugotovi veliko število pozitivnih vzorcev, o tem obvesti sanitarno inšpekcijo. Sanitarna inšpekcija ima pristojnost, da nadzira in kaznuje. Kazni sanitarne inšpekcije pa so lahko zelo visoke.

vati vnaprej. S tem lahko planiramo dokaj točno nabavo. Prav vsem izbira kljub dyema obrokom ni vedno po godu, kar pa je pri tako velikem številu abonentov tudi razumljivo. Vsi zaposleni si bomo še naprej prizadevali, ustreči čim več željam. Pri tem bodo vaši predlogi in upravičene kritike dobrodošle. Upam, da bomo kljub raznim težavam tudi v bodoče dobro sodelovali, uresničili čimveč vaših želja in vsaj delno prispevali k dobremu počutju celotnega kolektiva.

Marija Ravnikar

Vsak dan bi morali slišati vsaj en kratek spev, prebrati vsaj eno dobro pesem, videti eno lepo sliko in po možnosti izreči nekaj pametnih besed.

(Johann Wolfgang Goethe)

Kje je kraj, kjer bi mogel biti srečen tisti, ki se ukvarja zgolj s seboj?

(Mongolski pregovor)

Vsako jutro je majhno tojstvo, vsak dan je majhno življenje in vsak večer je majhna smrt.

(Johannes Kepler)

Gasilci so se tudi pridružili praznovanju Dneva Jelovice. Ker so jih ob tem praznovanju obiskali tudi predstavniki pobratenega gasilskega društva iz Sel na avstrijskem Koroškem, so pripravili tudi vajo, kjer so pokazali vse svoje znanje in spretnosti. Ocena vseh opazovalcev in gostov je bila, da so gasilci Jelovice usposobljeni in opremljeni za posredovanje v resnično najtežjih primerih naravnih nesreč, še posebej za gašenje ognja, ki je tako rad spremljevalec proizvodnje v lesarskih industrijah.

Milka Šifrer z obrata Sovodenj je prejela priznanje za 30 let dela. Vseh let ni preživela v Jelovici, je pa v njej že dolga leta. Vendar zanjo lahko rečemo, da je zelo dobro poznana večini delavcev Jelovice, predvsem s svojo počitniško kuho še prej v starem počitniškem domu Jelovice na Stoji pri Puli, da se čestitki glavnega direktorja tov. Čepina prav radi pridružimo tudi ostali.

Tudi Anton Roblek je prejel priznanje za 30 let dela. Ni vseh prebil v Jelovici, pa mu kljub temu velja zahvala za njegovo delo v preteklosti. Slika v glasilu pa naj bo še kamenček več pri tem mozaiku zahval.

DAN JELOVICE

SKROMNA VENDAR PRISRČNA SLOVESNOST

Dan Jelovice je že uveljavljeni praznik. Ne, to ni praznovanje ob pitju in veseljačenju. Je le en dan v letu, ko se posveti nekaj več pozornosti tistim sodelavcem, ki so izpolnili določeno obdobje svojega dela. Ta dan največkrat izzveni tudi kot mali obračun s preteklim letom in hkrati tudi kot čas, ko se javno pove, kakšne so trenutne razmere v gospodarjenju. Ker je pred vrati mrtva sezona, so običajno besede glavnega direktorja še toliko težje, saj so opozorilo za težave, ki utegnejo priti.

Tudi tokrat seveda ni bilo drugače. Glavni direktor Matjaž Čepin je opozoril, kako težko je sedanje obdobje, ko cene surovin rastejo še hitreje od inflacije, po drugi strani pa Jelovica svojih izdelkov ne more več prodajati po ustrezno visokih cenah, saj je tržišče oziroma kučci že osiromašeno, torej kupna moč hitro pada. Kvalitetno delo, kjer se bodo pač poiskale vse notranje rezerve, kjer bo produktivnost najvišja, le to je rešitev iz sedanjih težav. Še sreča je, da je naročilo iz ZDA za eno leto potisnilo v stran probleme s proizvodnjo montažnih objektov, kjer je po nekaj sušnih letih zopet dovolj dela. Vendar to delo tega obrata predstavlja za Jelovico le približno 20 % proizvodnje. Torej okna in vrata so še naprej glavni izdelek in tu bo treba storiti vse za prebroditev, sedaj lahko že rečemo, izredno hude krize v našem gospodarstvu.

Ob Dnevu Jelovice se že po običaju podelijo tudi nagrade vsem, ki so izpolnili 10, 20 ali 30 let delovne dobe. Seznam vseh, ki so ta priznanja prejeli ob letošnji 33. obletnici Jelovice, je priložen, nekaterim jubilarantom pa smo posvetili nekaj več pozornosti. Na prvem mestu velja to za 6 delavcev Jelovice, ki so v njej zaposleni vseh 30 let in torej nikdar niso menjali svojega

delovnega mesta. Zanje prav lahko rečemo, da so med najbolj zaslužnimi za sedanj izgled Jelovice, ki je nedvomno med najbolj modernimi tovarnami stavbnega pohištva in proizvodnje montažnih objektov. Tokrat predstavljamo tri jubilate 30-letnike, v naslednji številki pa bomo predstavili še ostale tri, in sicer: Cirila Trčka iz obrata Gorenja vas, Franca Vončino iz obrata

Sovodenj in Ivana Kerna iz obrata montažnih objektov.

Na jubileju so bili prisotni tudi vedno dobrodošli gostje iz pobratenega gasilskega društva Sele na Koroškem. Posebej jih je pozdravil predsednik gasilskega društva Jelovica tov. Rihtaršič. Povedal je, da je prišlo do sodelovanja med obema gasilskima društvoma ob podpisu pobratenja med Škofjo Loko in Selami v letu 1972. Od takrat naprej je sodelovanje izredno uspešno, na žalost pa je potrebno ugotoviti, da obstaja med obema društvoma velika razlika v opremljenosti, seveda na škodo opreme gasilcev v Jelovici. Prav sodelovanje pa je pot, da ob ogledu sodobnih naprav in pripomočkov, ki jih imajo v Avstriji, tudi naše društvo tehnično napreduje. Predstavniku gasilskega društva iz Sel pa je izročil posebno priznanje gasilcev iz Jelovice.

J. Č.

Jubilanti za 30-letno delo

ŠIFRAR MILKA
MRDŽA MARA
BOŽANIČ IVANA
DIDANOVIČ DŽORDŽE
ADŽIČ STEVO
ČULUM VLADO
SVOLJŠAK GIZELA
ČEMAŽAR ANTON
BRCKO MARIJA
MRAVLJA PETER
ROBLEK ANTON
KRIŽNAR JANEZ
ZIHREL FRANC
ŠEGA IVANKA
KOŠIR STANISLAVA
KERN IVAN
MARUŠIČ VINKO
JEREB ANTON
MUBI PETER
DOBNIKAR CIRIL
TRČEK CIRIL
PINTAR PAVEL
VONČINA FRANC
KOŽUH ALOJZ
NOSE MARTA
KOŠIR FRANC
PINTAR MIRKO
ZALETEL CVETO
JAKOVEC ROKO

BREZ NOSTALGIJE – VČASIH SMO BILI BOLJŠI KOLEKTIV

Med šestimi jubilanti za 30 let dela tokrat predstavljamo prve tri dobitnike priznanja. Njihove zgodbe so zagotovo zanimive, predvsem ker so zaposleni na tako različnih področjih dela.

Franc Zihlerl

**Prej veliko večja
pripadnost Jelovici**

„30 let dela v enem kolektivu je zagotovo dolga doba. Moram reči, da je za mene šlo vse zelo hitro. Morda je le prvih pet, deset let šlo malo počasnije, ko si začetnik in ko pač veliko menjaš. Človeku se takrat vse skupaj bolj vleče, moram pa reči, da je prav slednje, menjavanje vrste zadolžitve, izredno koristno in tako sem spoznal vsa opravila, ki sem jih lahko kot poznana vključeval v svoje delo v zadnjih dvajsetih letih. Še posebej se je to izrazilo takrat, ko sem bil žež noč postavljen za vodjo vseh del v potresno porušeni Kalabriji na jugu Italije. Mislim, da sem vsa ta dela opravil zadovoljivo tudi zato, ker sem Jelovico spoznal dodobra v prejšnjih letih.“

Toliko France v začetku najinega razgovora. Seveda ne potrebuje posebnega predstavljanja, saj je le malo delavcev Jelovice, ki ga ne poznajo. Dolga leta denimo skrbi za izobraževanje mladih delavcev, še posebno v času njihovega pripravništva, veliko je prisoten pri drugih delih. Zato so njegove izkušnje toliko večje in njegove besede imajo pač svojo

težo. Zato mu velja prisluhniti.

„Če me že vprašate, kakšne so moje izkušnje po 30 letih dela, potem moram takoj reči, da smo imeli včasih precej boljši odnos do dela in svoje tovarne. Torej zavesti sedaj skoraj ni več. Zato bi sedaj rekel mladim delavcem – to pravico po 30 letih dela verjetno tudi imam, da ne sme biti osnovno merilo pripadnosti osebni dohodek. Več je vredno zadovoljstvo v delu. Plača pa postane dobra kasneje, saj je zadovoljni delavec, ki čuti s svojo tovarno, po pravilu tudi dober delavec in dober delavec vseeno boljše zasluži, čeprav še ne tako, kot bi moral.“

Za sebe bi rekel, da me je kar malo strah dneva, ko bo treba v pokoj. Rad hodim na delo in upam, da bo tako vse do takrat, ko bom pač moral iti. Seveda pa je za to dobro počutje potrebno dobro razumevanje s sodelavci. Zase lahko trdim, da se z vsemi dobro razumem, tako z direktorji kot z najbližjimi sodelavci. Morda le še ena zanimivost, ki bi jo rad povedal mlajšim. V vseh 30 letih sem bil v bolniški le enkrat in še to zaradi poškodbe roke. Drugače pa sem razne gripice in podobno pač prebolel delovno in tudi tako se pač gradi trden in trajen odnos do dela in kolektiva.“

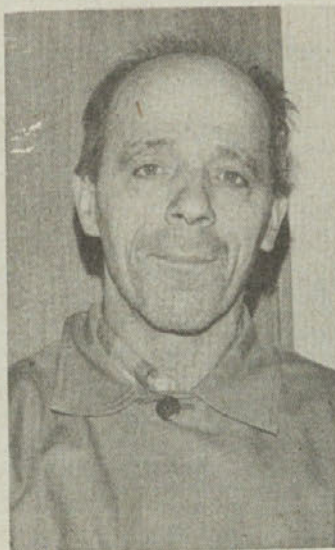
Alojz Kožuh

**Za delavca je sedaj bolje
poskrbljeno**

Za Alojza Kožuha bi lahko na začetku rekli predvsem to, da je moral v svojih 30 letih dela v Jelovici resnično ob potu svojega obraza zaslužiti svoj osebni dohodek. Dolga leta je denimo delal v takoimenovani parilni jami, kjer se je pripravljala les za furnir, dobrih 20 let je delal pri stiskalnici za vrata, zadnja tri leta pa je pomočnik pri luženju lesa. Ker je le priučeni delavec, je

seveda moral vedno opravljati težka dela. Kljub temu pa pravi:

„Moram reči, da sem po 30 letih dela v Jelovici še vedno zadovoljen. Osebni dohodek sicer nikdar ni bil posebno dober, no pa sem kljub temu ostal tako dolgo. Sicer pa takrat, ko sem začel, sploh ni kazalo, da bom ostal v Jelovici vsa ta leta. 1958. leta sem namreč šel vprašat, če imajo zame kakšno delo, pa so me vzeli na preizkušnjo za 3 mesece. No, in ti trije meseci so se spremenili v tri desetletja.“

Tako kot velja za vse druge delavce, ki so dolgo zaposleni v Jelovici, je tudi Alojz Kožuh med tistimi, ki nikdar ni poznal bolniških izostankov. Kljub temu, da je že pred leti staknil išias, je imel, kot pravi, vsega skupaj manj kot 1 mesec dni bolniške. Le lanskoletna prometna nesreča ga je oddaljila z dela za tri mesece. To pa tudi ne štete, saj pravi, da ni šlo za prehlad, gripo ali kaj podobnega, temveč je bila to pač „višja sila“. In kako ocenjuje delo pred leti in sedaj?

„Pošteno moram povedati, da se sploh ne da primerjati. Včasih smo naravnost trpeli ob delu. Sedaj pa nam obilo pomagajo viličarji pri prenašanju težkih bremen, po drugi strani

pa je dobro poskrbljeno tudi za prehrano in ostali standard. Morda se bo kdo začudil, da omenjam hrano, vendar za nas, ki smo fizično težko delali, je ta prehrana bila vselej še kako važna. Če si slabo jedel, si bil težko kos bremenom in naporom, ob dobri prehrani pa si tudi temu lažje kos.“

Morda le še zanimivost, ki jo je „izdal“ v razgovoru. Čeprav ima vsako leto dopust kot vsi drugi, še nikdar le-tega ni niti dan užil na morju. Doma

ima namreč kmetijo in ta mu vzame ves dopust. Pa mu ni žal za morjem. Pravi, da je tudi doma lepo. Sicer pa, kdor rad dela, mu tudi delo prinaša užitek. Pravi, da naj si to zapomnijo predvsem mladi delavci, ki prav preveč delovnih navad nimajo.

Franc Košir

**Najlepša leta dela sem
preživel v Poljanski dolini**

„Tri desetletja že delam v Jelovici, pa moram pošteno povedati, da je prav sedaj zame najtežje. Sem namreč obratovodja pri izdelavi oken in seveda moram od delavcev zahtevati izpolnjevanje norm, da pač naredimo toliko kot od nas zahtevajo. Tako sem včasih hud, hudi pa so tudi name. Kljub temu pa je rezultat tega le zadovoljiv, saj plan izpolnjujemo, čeprav težko.“

Veliko del je zamenjal Franc Košir v teh 30 letih. Ko je prišel od vojakov, je namreč šel v šolo in dobil srednjo izobrazbo. Bil je potem nekaj časa skladiščnik (predvsem v času obnove Skopja), nekaj časa vodja montaže, vodja izdelave jugolit plošč, potem pa je bil premeščen za razpisovalca nalog za proizvodnjo vrat. Potem pa je bil normirec na obratu Gorenja vas in Sovodenj. Ko so odpravili tozde, je bil ponovno premeščen v Škofio Loko.

„Med vsemi temi zaposlitvami sem najraje delal v Poljanski dolini na obratih Sovodenj in Gorenja vas. Tam so delavci precej drugačni kot tu v Škofji Loki. Vsi drže skupaj, nič jim ni pretežko, če dobijo še tako visok plan, si vsi prizadevajo, da ga izpolnijo, šele potem bi bili sposobni dajati pripombe. Kar 7 let sem delal v dolini, kamor sem se vozil vsak dan iz Škofje Loke, vendar mi to

sploh ni predstavljalo nobenih težav. Lahko rečem, da so bila za mene delovno to najlepša leta. Predvsem pa smo se vsi akupaj zelo dobro razumeli in ko se na delu razumeš s sodelavci, takrat gre človek rad od doma na delo.

In kako bi ocenjeval Jelovico danes in denimo tisto pred več kot 20 leti? Razlika je velika. Moram reči, da smo bili včasih vsi skupaj veliko bolj delovni in vsi po vrsti smo se zavedali, da smo v Jelovici, da je to naše podjetje, ki nam daje zaposlitev in s tem seveda

tudi možnosti za dobro življenje. Če bi se tudi sedaj vsi zavedali, da je večini Jelovica tista, ki jim omogoča življenje kot se spodobi, bi verjetno delali veliko bolje kot to počno sedaj. Mislim, da bodo tudi pri nas počasi prišli časi, ko boš hodil na delo zaradi dela in ne samo zato, da bi zaslužil. Delo, ki ga imaš in ga seveda lahko izgubiš, ali pa sploh ne dobiš, to mora postati tista vrednota, za katero se bodo vsi trudili. Ne pa za plačo. Ta pride po dobrem delu."

Jubilanti za 20. letno delo

MILANOV DANČO
MRDŽA MLADEN
MASLAREVIČ CVETKO
KREČAR MOMČILO
SKOČIČ TONČI
RADOMILOVIČ DRAGAN
JAKIRČEVIČ MIRKO
ŠKRLEP URŠULA
DEMŠAR MILENA
RIHTARŠIČ ANTON
KALAN NIKO
OREHEK BRIGITA
BROLIH JANEZ
BRELIH STANISLAVA
KRIŽNAR PETER
AŽBE MIRA
RANT PAVLE
RAVNIKAR ANTON
OBLAK MARIJA
BENEDIK MARIJA
SELAŠ SIMON
MADJAR JOŽE
KOKELJ RUDOLF
KOSMAČ FRANČ
JAMNIK ROMAN
SLUGA JOŽE

Jubilanti za 10.letno delo

KOVAČIČ BOJAN
PETERNELJ PAVEL
PFAJFAR STANE
ŠAVS JANEZ
TERŠEK JELENA
PELIPENKO IRENA
BOŽNAR MARIJA
KRT BREDA
VUKOJEVIČ MARINKO
VERHOVŠEK JOŽE
BURŽIČ MALKO
MRK BOGDAN
MAČEK PAVEL
PODRIMAJ MUHMED
NOVOSELA SELJAHUDIN
MILINOVIČ DRAGAN
DŽURDŽIČ ANDŽA
BUJAS ANTE
PANIČ IVANKA
BIZJAN MILAN
BIZJAN BOJAN
ZAJC ZDRAVKO
JEREB ANA
KAMENČIČ DŽEVIDA
BEČIČ BESIMA
ALAGIČ HAZURLIJA
KOVAČEVIČ SLAVICA
GREGURIČ DRAGICA
BOŽNAR METOD
PAVLOVIČ IVAN
MESEC MARIJA

MORDA VAS ZANIMA?

KAKO POVEČATI PLAČE

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je na 34. seji 19. septembra 1988 obravnavalo nekatere aktualna družbenogospodarska in socialna vprašanja. Pri obravnavi teh vprašanj je predsedstvo izhajalo iz ocen zaostrenih družbenopolitičnih razmer in razpoloženja delavcev, zahtev in pobud iz regijskih posvetov z nosilci najodgovornejših funkcij v sindikatu, neugodnih gospodarskih gibanj, ki se kažejo v padanju fizičnega obsega proizvodnje, padanju realnih osebnih dohodkov, padanju akumulativnosti, zaostrovanju socialnih vprašanj. Na osnovi razprave je predsedstvo sprejelo naslednje zahteve in predloge:

1. V razpravah o polletnih rezultatih gospodarjenja so organizacije in organi Zveze sindikatov Slovenije poudarili, da osebni dohodki ne morejo biti izključno tisti, ki nosijo

vse breme stabilizacije. Zahtevali so, da se resno pristopi k razbremenitvi dohodka gospodarstva in osebnih dohodkov delavcev.

1. Predsedstvo ocenjuje, da še niso dovolj ontenzivne aktiv-

nosti na uresničevanju predlogov za razbremenitev dohodka in osebnih dohodkov, ki jih vsebuje informacija o sprejetih in uveljavljenih ukrepih ekonomske politike po 15. maju ter potrebnih aktivnosti v SR Sloveniji, in zato terja od Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, da:

a) zagotovi vsaj 20 % nižje prispevke za SLO in DS

b) zagotovi ukinitve republiškega davka iz osebnega dohodka in sproži akcijo za znižanje občinskih davkov iz osebnih dohodkov.

— da Izvršni svet Skupščine SR Slovenije preveri na podlagi polletnih rezultatov gospodarjenja ali je povečana obremenitev gospodarstva za naslednje namene: pospeševanje kmetijstva, usposabljanje zemljišč za družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo, pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe ter za solidarnost. V teh primerih gre za spremenjene osvoje in vires. Skupaj z ustreznimi SIS je potrebno zagotoviti, da bodo ostale obveznosti za te namene relativno nespremenjene. Predlagamo, da se do konca srednjeročnega planskega obdobja ustavi plačevanje prispevka za zaklonišča.

2. Predsedstvo poziva medobčinske in občinske svete ZSS, da v svojih okoljih sprožijo aktivnosti za znižanje prispevkov za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu, za skupno komunalno rabo in

doseže večji delež t.i. „benčinskega dinarja“ v temeljnem prometnem davku za nafto in naftne derivate.

4. Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije in predsedstvu Sveta Zveze sindikatov Jugoslavije predlagamo, da od ustreznih zveznih organov zahtevata takojšnje ukrepanje za:

— zmanjšanje proračunske in izvenproračunske porabe na vseh ravneh

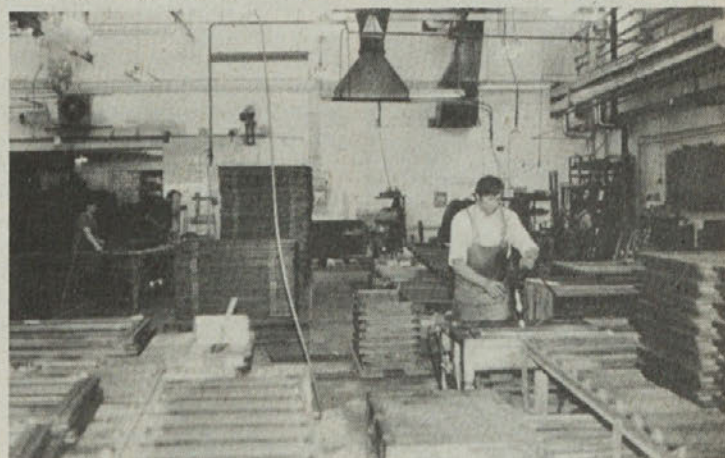
— zmanjšanje carinskih in uvoznih dajatev.

5. Doseči je potrebno takojšnje znižanje prispevnih stopenj iz bruto osebnih dohodkov za vsa tista področja, kjer nastajajo presežki v odnosu na dovoljeno raven za letošnje leto. Znižanje teh prispevkov se mora v celoti odraziti v povečanih neto osebnih dohodkih.

6. Pozivamo osnovne organizacije ZS, da zahtevajo od poslovnih in samoupravnih organov, da ocenijo vzroke za povečanje deleža v dohodku za potrebe delovne skupnosti tam, kjer so se sredstva za te namene realno povečala in na tej osnovi dogovorijo za aktivnosti.

Predlog nekaterih ukrepov za ublažitev pritiskov na življenjski standard delavcev

1. Glede na pomen, ki ga imajo za življenjski standard cene nekaterih osnovnih živil, kot so kruh, olje, mleko in sladkor, terjamo, da imajo ta

varstvo pred požari.

3. Predsedstvo predlaga Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije in Gospodarski zbornici Slovenije, da preverita prispevne stopnje in politiko cen v gospodarski infrastrukturi. Pri tem je treba odpraviti zakonsko obveznost združevanja sredstev za letališko in luško infrastrukturo in uveljaviti interesno združevanje sredstev. Znižati je treba tudi prispevek za razširjeno reprodukcijo za izgradnjo cest, takoj ko se

štiri osnovna živila še naprej regresirane cene in da se zanje tudi po 1. oktobru 1988 zagotovijo kompenzacije. Kompenzacije cene posameznega živila naj pokrijejo proizvajalcem ekonomsko upravičeni izpad dohodka.

2. Da bi zagotovili cenejši kruh in normalno preskrbo občanov s tem prehrabenim proizvodom, zahtevamo, da Republiški komite za tržišče in splošne gospodarske zadeve, Žitna

skupnost Slovenije in Splošno združenje za trgovino pri Gospodarski zbornici Slovenije sklenejo dogovor o peki in distribuciji pšeničnega kruha iz moke tipa „850“ in „500“ v zadostnih količinah. Za obe vrsti kruha je treba oblikovati ustrezne cene in zagotoviti kompenzacijo.

3. Predlagamo, da se cene iz pristojnosti občin do konca leta 1988 ne povečujejo.

4. Članstvo terja ukrepanje na področju participacij v zdravstvu. Predlagamo:

- da se za zadnje tromesečje leta 1988 ne izvede 10 % valorizacija participacij

- da zdravstvena skupnost ukine participacije za bolnišnično zdravljenje

- da se med tistimi, ki so oproščeni participacije ponovno vključijo osebe, starejše od 70 let na osnovi socialnega kriterija in osebe z najmanj 70-odstotno telesno okvaro

- da se celovito analizirajo vsi letošnji kratkoročni ukrepi v zdravstvu

- da z reformo zdravstvenega varstva v celoti ukinemo sedanjí sistem participacij.

5. Zavračamo vsako uvajanje participacij v šolstvu za dogovorjeni program. Predlagamo preveritev uresničevanja družbenega dogovora o zagotavljanju šolskih knjig in pripomočkov.

6. Sedanje drastično padanje osebnega in družbenega standarda najbolj prizadene delavske družine z otroci, zato je treba znatneje revalorizirati družbene pomoči otrokom. V tem primeru je treba zagotoviti v republiki izvensistemski vir sredstev.

Predsedstvo terja, da so vsi predlogi, razen točke 7/1, ki je dolgoročne narave, uveljavljeni v zadnjem tromesečju letošnjega leta. Predsedstvo poziva občinske svete, da s temi zahtevami seznanijo konference delegacij za Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije in operacionalizirajo svoje naloge in zahteve do zborov združenega dela skupščin občin. Predsedstvo vztraja na tem, da mora biti program razbremenjevanja dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov sestavni del resolucije o družbenoekonomskem razvoju za prihodnje leto.

PREDSTAVLJAMO VAM

Verjetno ste najbolj zvesti bralci že opazili, da je v našem glasilu kar dostikrat napisanega kar precej o novih strojih, o izboljšanih tehnologijah in podobnem. Avtor teh prispevkov je IZTOK RIBNIKAR, vodja tehnološke priprave dela v Jelovici. Ker je nov oziroma mlad delavec, vam ga na kratko predstavljamo.

da je to postal povsem upravičeno. Veliko je že prispeval k izboljševanju delovnih pogojev za popravilo obstoječe tehnologije, da se bo kupil kakšen nov stroj in podobno. Jelovica ima še precej zastarelo tehnologijo in dela na tem področju seveda ne bo primanjkovalo. Prav po letu 1985 se je namreč kar precejšnjemu številu strojev iztekla njihova amortizacijska in s tem tudi delovna doba. Zamenjali naj bi jih sodobni NC stroji, ki so računalniško vodeni. Posebej pomembno področje, kjer bo treba narediti največ in najhitreje, je področje razreza lesa. Les se je v zadnjem času tako hudo podražil, da bo največ prihrankov v proizvodnji,

če bo ta les izkoriščen kar najbolje. In prav novi stroji to omogočajo.

V oddelku bodo torej imeli kar precej dela. Pri tem mu pomagajo tehniki, ki so sicer prvenstveno zadolženi za analitski del in torej posredno za oceno normativov, inženirji pa za izboljšave. Na tem področju je Jelovica deficitarna in prav težko Iztok že čaka na mlada inženirja-štipendista, ki bosta v kratkem končala študij in se zaposlila. Ob pripravniku, ki že dela, bodo potem skupaj kos vsem tem nalogam, ki jih je prek glave.

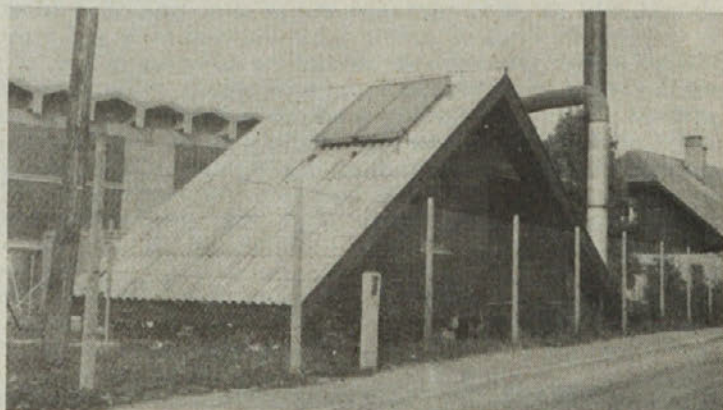
j.č.

NADLEŽNA FOTOGRAFIJA

Tudi taka slika nastane v našem okolju. Odpadnega materiala je kolikor si „srce požel“, da o kakšni urejenosti ali redu sploh ne govorimo. Pa se morda kdo zaveda, kakšna je to nevarnost tudi za nastanek požara?

Večkrat smo že govorili o tem objektu na obratu montažnih hiš, ki bi moral biti reklama za naše proizvode, žal pa je še vedno le velika antireklama. Le kdaj se bodo odgovorni zganili in končno odločili, kaj ukreniti — ali objekt odstraniti ali pa ga očistiti in urediti!!!!?

VELIKA DELOVNA ZAVEST

Medičina je majhno italijansko mesto pri Bologni v pokrajini Romanija. Škofja Loka in Medičina sta že nekaj let pobrateni, sodelovanje pa obe mesti skrbno gojita. Tako je bilo v septembru srečanje z vsemi pobratenimi mesti v Medičini. Medičina je namreč pobratena tudi z nekaterimi mesti v Italiji in Franciji.

Delegacijo občinskega sindikata Škofje Loke je v Medičino povabil tamkajšnji sindikat kmetijskih delavcev in nam pripravil prisrčen sprejem in zelo delaven program.

Že prvi dan bivanja v Medičini smo si ogledali eno večjih tovarn testenin in makaronov. V popolnoma avtomatizirani in računalniško vodeni proizvodnji dela 400 delavcev nad 100 vrst testenin. V razgovoru s predstavnicjo njihovega sindikata in iz samega ogleda proizvodnje smo ugotovili, da je delovna disciplina in samo delo daleč pred našim (tudi jelovskim). Čeprav nimajo norm, se vsak trudi, da napravi čimveč in čimboljše, kajti to je garancija za delovno mesto. Kot se je izkazalo, je tamkajšnji sindi-

kat zelo aktiven. V odboru sindikata so predstavniki vseh oddelkov in obratov, vse stanke pa imajo izven delovnega časa.

Kot sem v uvodu omenil, da smo bili gostje sindikata kmetijskih delavcev, smo si ta dan ogledali tudi inštitut agronomske fakultete iz Bologne. Tu razvijajo in gojijo nove sorte raznovrstnih poljščin. Na dvajsetih hektarjih zemlje preizkušajo in vzgajajo razno sadje, sladkorno peso, žitarice, zelenjavo in sojo. Preizkušajo tudi nekaj novih načinov gnojenja, sejanja in obdelave zemlje.

V soboto, 17. septembra, smo obiskali eno izmed številnih kmetijskih zadrug. Zadruga je pravzaprav organizirana po delničarskem sistemu. Vsak član zadruga je vanjo vložil vso svojo zemljo ali pa svoj delež v denarju. Vsako leto ob „zaključnem računu“ ugotovijo presežek (dobiček) in ga po vloženem deležu tudi razdelijo med člane zadruga. Delavci-delničarji prejema skozi vse leto le 50 % plače kot akontacijo za opravljeno delo, razliko pa izplačajo ob obračunu poslovanja.

Zadruga obstaja že preko 100 let in še niso bili v „izgubi“. Nenavadno za naše razmere in navade je to, da je statut te zadruga star že 30 let in je z nekaj dopolnili še vedno veljaven.

Ogledali smo si tudi zadrugo (kooperativo) za prevoz ljudi in blaga. Organizacijsko obliko te zadruga v nekaterih segmentih lahko primerjamo z našim Vektorjem.

To je zadruga prevoznikov in imajo čez 100 osebnih avtomobilov, 40 avtobusov (lux kategorije), 80 tovornjakov in eno letalo. Vsak, ki hoče postati član te zadruga, mora imeti svoj avto, ki ni starejši od dveh let, v skupni fond zadruga pa mora vložiti 5 mili-

jard lir. Poslovanje je vodeno popolnoma računalniško. Med vsemi vozniki so redne telefonske ali radijske zveze. Poslovna disciplina je tako ostra, da za vsako pritožbo stranke, za katero voznik opravi delo, ali da ga zalotijo pri črni (šverc) vožnji, takoj izgubi članstvo v zadrugi — izplačajo ga in izključijo. Tako zahtevajo in imajo brezpogojen red in poštenost.

Iz vsega, kar smo videli in slišali v razgovorih z delavci in vodilnimi v teh podjetjih, smo nedvomno ugotovili, da so delovna zavest, red, disciplina in poštenost na precej višji ravni kot pri nas. Med delovnim časom se dela, vse ostalo je pred in po delu, opazno se vidi avtoriteta nadrejenih, odgovornost za svoje delo itd. Vsem tem naštetim elementom pa moramo ob bok postaviti tudi primerno dober osebni dohodek, ki zagotavlja dokaj visok življenjski standard.

Za ilustracijo vsega tega in za primerjavo z nami naj bo podatek, da delavec s povprečno plačo v enem letu zasluži nov avto nižjega razreda, v dveh letih pa avto visokega razreda. Pa pri nas?

Anton Zupan

AKCIJA PLANINCEV

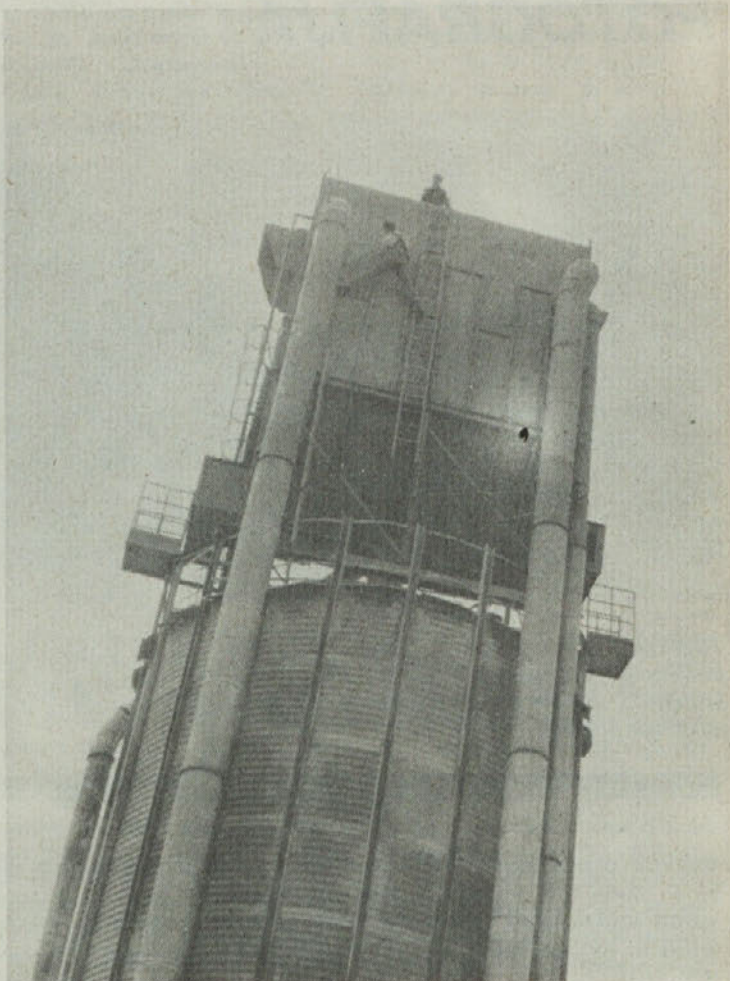
VZPON NA NAJVIŠJO TOČKO JELOVICE

Planinci Jelovice smo izvedli delovno akcijo na centralnem silosu za žagovino na obratu Stari dvor, ki je visok kar 30 m.

Ker je vsako delo na silosu zelo nevarno, predvsem zaradi višine, smo se to pot odzvali planinci. Za nalogo smo morali utrditi oziroma fiksirati nove varnostne zatiče na protipožarnih vratih — loputih na komori z vrečami.

Zaradi izpostavljenosti del smo uporabili vso plezalsko opremo: vrv, plezalne pasove, karabine in pomožno letev. Najprej smo se povzpeli prav na vrh komore, kjer smo se varno navezali. S komore smo spustili lestev na stran s požarnimi vrati in jo tudi varno fiksirali. Zatem smo se varno navezali na varnostne pasove, se s karabini pripeli na pomožno vrv in se z vrha spustili po lestvi do požarnih loput. Lestev je bila predvsem potrebna zaradi samega dela, da si lahko imel proste roke in seveda stal na njej. Tako smo zamenjali na vseh vratih varnostne zatiče z novimi. Naj omenim, da od zadnjega požara na komori vsa vrata niso bila pravilno zaprta, ampak le zasilno zaprta. Svoje delo lahko ocenimo kot uspešno.

Planinska sekcija

KORISTNA OPOZORILA

V zadnjem prispevku za avgust 1988, ko je število nesreč zelo porastlo, je bil članek o nesrečah precej obsežen. Nasprotno pa lahko za september ugotovimo zmanjšanje števila nesreč pri delu.

V tem mesecu se je zgodilo šest nesreč, od tega dve nesreči, ki nista zahtevali bolniškega staleža in jih zato ne bomo omenjali.

Prva nesreča sega na začetek meseca in se je zgodila na žagi v Preddvoru. 2. 9. 1988 na delovnem mestu za sortiranje odpadkov na žagi, je Jagodicu A. padel ploč na levo roko in mu jo poškodoval.

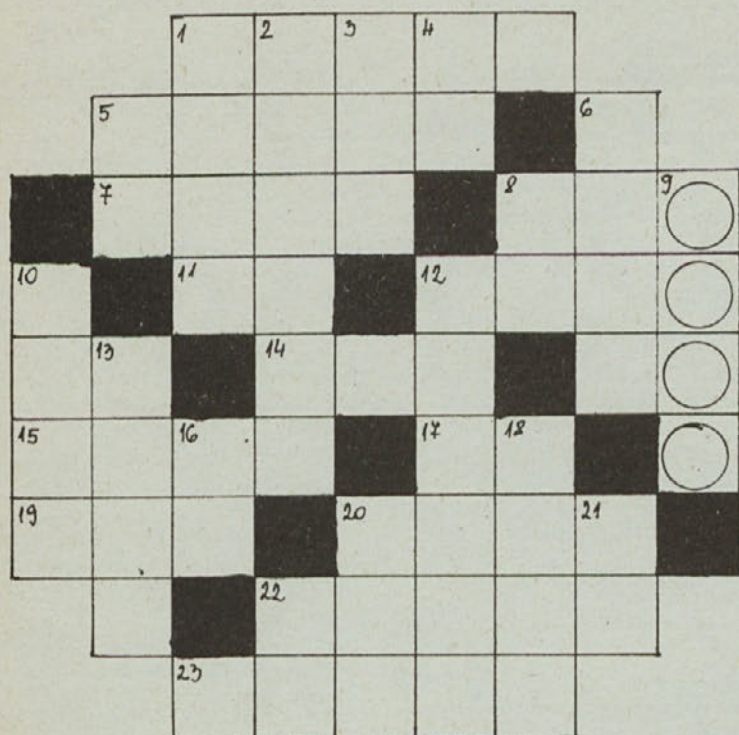
12. 9. 1988 pa je prišlo v obratu oblog in letev do težje nesreče. Hrestak M. je tega dne na večvretenskem skobelnem stroju delal kot pomočnik. Pri tem je skladal in sortiral poskobljene obdelovance

in občasno tudi kontroliral kvaliteto skobljanja. Pri enem od zastojev na stroju je hotel očistiti del skobelne mize, pri tem pa z roko oziroma z letvico čistil tudi območje drugega vretena. Zaradi nepredvidnosti mu je rezilo najprej potegnilo letvico, za njo pa tudi roko ob rezilo. Pri tem mu je rezilo poškodovalo kazalec, sredinec in prstanec na desni roki.

More M., na delih in nalogah vzdrževalca na obratu Sovodenj, je 15. 9. varil železno konstrukcijo. Pri čiščenju zvara mu je v levo oko odletel kosček žlindre in ga rani. Tudi More je okusil, kaj pomeni, če ne uporabljaš ščitnika.

Zadnja nesreča pa sega nazaj v avgust, ali točneje 22. 8., na žago v Cerkljah. Zupin I., polnojarmeričar na žagi, je transportiral hloed pred polnojarmerik. Ko je hotel hloed varno vpeti v vpenjalni voziček, mu je le-ta zadi spolzkosti padel z vozička na levo nogo in ga hudo poškodoval (zlom stopala).

Golob Jurij

PRIMERAN VOJNIK

DRAGI DRUGOVI,

VOJNIK **DOLINAR SIMON**

ČLAN VAŠEG KOLEKTIVA ZASLUŽENO JE DOBIL VISOKO VOJNIČKO PRIZNANJE ZNAČKU „PRIMERAN VOJNIK“ ZA ODLIČAN USPEH U VOJNOSTRUČNOJ OBUČI, IDEJNO-POLITIČKOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, PRIMERO I SAVESNO IZVRŠAVANJE VOJNIČKIH DUŽNOSTI, USPEŠNO SPROVOĐENJE U ŽIVOT MERA BEZBEDNOSTI I SAMOZAŠTITE, MARLJIVO UČEŠĆE U VANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA, RAZVIJANJE DRUGARSTVA I JACANJE BRATSTVA I JEDINSTVA U VOJNOM KOLEKTIVU.

BUDITE PONOSNI TAKVIM UZORNIM ČLANOM VAŠEG KOLEKTIVA, SPOSOBNIM I ODLUČNIM BRANIOCEM SOCIJALISTIČKE SAMOUPRAVNE ZAJEDNICE.

10.09.1988. SLOVENIJA
(DATUM I MESTO)

M.P.

FEDALIO SA...
(POTPIS)

Slovenci smo med Jugoslovani okarakterizirani kot nasprotniki JLA. Škoda je izgubljati besede ob takih trditvah, izmislili so si jih tisti, ki bi radi na ta način presekali tokove demokracije in želeli ostati na pozicijah, pridobljenih v preteklosti; zato raje objavljamo priznanje, ki ga je v Jelovico poslala komanda iz vojne pošte Šibenik. Dolinar Simon je naš delavec in kot sami lahko preberete, vzoren in dober vojak. Taka pa je tudi večina ostalih slovenskih fantov-vojakov.

UREDNIŠKI ODBOR: glavni in odgovorni urednik Danica Miklavčič, člani: Stanka Žbogar, Franc Zihari, Milan Omahen, Jana Debeljak, tehnični sodelavec: Janez Čadež, tisk: Tiskarna LINKE, Sp. Pirniče, Glasilo „Jelovica“ izhaja mesečno v nakladi 1870 izvodov.

Križanko je sestavil naš delavec Dragan Točaković

VODORAVNO:

1. skalnat otok v Neapeljskem zalivu, 5. igra s 54 kartami, 7. vrsta peska, 8. artiljerijsko orožje, 11. kratica za električen, 12. najbolj naseljen havajski otok, 14. Jugoslovska radio in televizija, 15. žuželke čokaste oblike, 17. okrajšava za hektar, 19. kratica za radijsko in televizijsko družbo v ZDA, 20. avstralski skladatelj Alban, 22. muslimanski pozdrav, 23. Ciril in ...

NAVPIČNO

1. Lat. varuj se, pazi, 2. mesto v Srbiji, 3. partizanski odred Žalca, 4. rokometni klub, 5. avtomobilska oznaka Trsta, 6. zabavišna četrt Londona, 8. kemijski simbol za tantal, 9. mesto na Hrvaškem, kjer je tudi naša poslovalnica, 10. Narodni magazin, 12. glavni junak Shakespearove tragedije, 13. glasbeni instrument iz družine basovskih trobil, 16. honoris causa, 18. mesto v Romuniji, 20. del v batnem stroju, 21. Gornja Mitrovica, 22. kemijski simbol za selen

TENIS

ŠPORT KI OSVAJA DEŽELO NA SONČNI STRANI ALP

V mesecih septembru in oktobru je bil na novozgrajenem teniškem igrišču v Vincarjih začetni teniški tečaj. Prijazni lastnik Lado T. nam je določil termine, ki so se vrstili v popoldanskih urah ob ponedeljkih, sredah in četrtek pod strokovnim vodstvom teniškega učitelja Davorja Ž. iz Kranja.

Prijavilo se je dvajset kandidatov. V začetku je marsikomu lopar delal težave, vendar je bilo potrebno le malo časa in vaje, da so žogice postale ostre. Tečajniki so se naučili osnovnih teniških udarcev, začeli pa so tudi z učenjem servisa. Nekaj težav smo imeli tudi z vremenom v septembru. Med potekom tečaja smo bili primorani na štirinajstdnevni odmor, ker je bil vodja tečaja službeno odsoten. Tečajnino je vsak tečajnik plačal sam, in vsi so bili mnenja, da je bila cena tečaja občutno nižja, kot pa kjerkoli drugje. Po zadnjih dveh urah tečaja je v imenu vseh, ki so tečaj obiskovali Irena T. izročila Davorju in Ladu zahvalo — našo maskoto Jaka, zastavice, nalepke in značke.

Naslednje leto, v mesecu maju, bo organiziran nadaljevalni tečaj. Za nove interese pa še začetni tečaj, zato vabimo vse, ki jih zanima igranje tenisa, naj se za to lepo igro odločijo in prijavijo v spomladanski tečaj. Naj končam z naslednjo mislijo: „TENIS JE IGRA ZA VSAKOGAR OD 8. DO 80. LETA!!!“

Brane Jerala

SKROMNA ZAHVALA

Je že tako, da številni delavci končajo svoje delo v kolektivu in odidejo v zasluženi pokoj brez pravega izraza zahvale. Če niso bili deležni pozornosti vsaj za časa njihovega rednega dela, bomo pazili na to, da bo o njih napisanih nekaj besed vsaj ob slovesu. Ob vseh teh zahvalah smo mislili predvsem na naše glasilce, ki je pač tudi glasilo vas delavcev. Tokrat „popravljamo“ krivico do dveh, ki sta že odšla v pokoj, druge pa bomo pač poiskali, preden bodo odšli.

Janez Prosen

Zaposlil se je v bivši Rolet ž 11. novembra 1954. Bil ji je ves čas zvest, z združitvijo te delovne organizacije z našo pa je Janez od 1. 10. 1970 dalje postal delavec Jelovice v obratu Kranj. Tu je tudi delal do svoje odločitve, da bo uveljavil pravico do predčasne upokojitve.

V času zaposlitve je opravljal najbolj zahtevna dela v tem obratu. Bil je vesten in tih delavec, torej tak, za katerega pravimo, da se šele ob koncu delavnika po količini opravljenega dela opazi, da je bil ves dan na delu.

Ladislava Podpečan

Bolj jo poznamo kot Slavo. V Jelovici se je zaposlila 8. 10. 1962, torej takoj, ko se je z družino doselila v Škofjo Loko. Z delom je pričela v proizvodnji vezanega lesa, z ukinitvijo te proizvodnje pa je opravljala razna dela v drugih proizvodnih enotah. Pristala je v proizvodnji oblog, letev in dopolnilnega programa. Tu je opravljala dela in naloge krojenja furnirja.

Slava je bila dobra, vestna in prizadevna delavka, pripravljena vedno nadaljevati z delom ali pa priti toliko preje na delo, da je bilo „naročeno“ ob rednem pričetku dela že narejeno. Prav zato tudi v svoji bližini ni marala sodelavcev, ki niso imeli delovnih navad.

Bila je aktivna tudi na področju samoupravljanja. Bila je večkrat član delavskega sveta DO, TOZD, raznih odborov in komisij. Slava je bila zaradi vestnosti pri delu, aktivnosti v organih upravljanja odlikovana z državnim odlikovanjem RED DELA S SREBRNIM VENCEM.

A. K.

OKTOBER – MESEC POŽARNEGA VARSTVA

Kot vsako leto, smo v našem gasilskem društvu tudi za letošnji mesec požarnega varstva pripravili poseben — obsežnejši program dela.

Začeli smo z vajo ob Dnevu Jelovice, ki smo jo organizirali tudi z namenom, da proslavimo 10 let sodelovanja med našim GD in GD Sele na Koroškem. O vaji smo pisali že v prejšnji številki glasila.

Za vse člane našega društva smo organizirali skupno vajo, na kateri smo izvedli prikaze gašenja lahkovnetljivih tekočin s kemičnimi sredstvi, katera so nam na razpolago v naši DO. Tako smo preizkusili tudi gašenje z uporabo vodnega topa in gašenje iz hidranta z uporabo penila.

Vsaka desetina v našem društvu pa je imela vajo na enem od obratov. Poleg vaje smo si ogledali tudi obrat in protipožarno zaščito.

Organizirali smo tudi predavanja iz preventive in taktike gašenja v lesni industriji. Za predavatelja smo povabili tov. Rada Lotriča, ki je vodja

Centra požarnega varstva na Trati.

Doživeli smo tudi lepo preselečenje. 1. oktobra je bila slovesna otvoritev Doma na Travnici, za katerega so se sredstva zbirala tudi z nagradno igro „Plamen“. Verjetno se spominjate, da smo lani prodajali kartice za žrebanje. Ob tej priliki je bilo posebno žrebanje med gasilskimi društvi, ki so prodala 200 in več kratic.

To pot se nam je sreča nasmešila in na žrebanju smo zadeli komplet zaščitno obleko NEPLAM.

DM

JELOVICA VSPodbUDILA TUDI DRUGE

Pod naslovom „Krivaja na Floridi“ je Tanjug v svojih gospodarskih vesteh prinesel novico, ki je po svoje zanimiva tudi za delavce Jelovice, zato jo objavljamo. Predvsem želimo povedati, kako važno je, da se neka poslovna informacija drži dolgo v „tajnosti“, saj je prav za naše razmere poznano, kako hitro se tudi drugi obrnejo na trg, ki si ga že osvojil. Vendar ne tako kot so to navajeni na Zahodu, z boljšo kakovostjo, drugačnim tipom, ampak tako najenostavneje — z nižjo ceno, ki jo bo pač pokrili domači trg. Sicer pa si mnenje o tem lahko ustvarite kar sami iz sledečega poročila Tanjuga.

„V Krivaji iz Zavidovičev so se odločili, da bodo poleg pohištva na tržišče ZDA izvažali tudi montažne objekte. Tako je prva montažna hiša postavljena

na Floridi. Čeprav ima ta poizkusni objekt poslovno izgubo, v Krivaji trdijo, da je za njih boljše to, da so kupci zadovoljni. Ves poudarek so namreč dali kakovosti, tudi na račun nižjih cen. To je marketinško upravičeno, vendar je boljše to, da obstojijo pogoji za nadaljnje osvajanje trga ZDA. To so posebej potrdili tudi v analizi, v kateri je rečeno, da Američani gradijo letno 1,2 do 1,3 milijona stanovanjskih enot, ki se pri nas uvrščajo v kategorijo lahkih montažnih objektov.

Morda le še to, ob tem, da si boste sodbo o „osvajanju“ tujih trgov pač ustvarili sami. Jelovica in Gradis bosta za svoje hiše na ameriškem trgu dobila več kot na domačem. Zato se izvoz celo zelo splača.

j.č.